

CASP 2024

Staipīgās gļotas (atkārtota testēšana)

Galīgais ziņojums

*Tiesiskums
un patērētāji*

SATURS

Saīsinājumu saraksts	III
Kopsavilkums	III

I DAĻA

Darbības pārskats	2
Iesaistītās TUI.....	2
Produktu tvērums	3
Testēšanas kritēriji.....	3
Paraugu ņemšana un testēšana	4
Paraugu ņemšanas sadalījums	4
Testēšanas process	4
Testēšanas rezultāti	5
Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi	5
Rezultāti dalījumā pa kategorijām	5
Rezultāti dalījumā pa paraugu ņemšanas kanāliem	6
Secinājumi par testēšanas rezultātiem	6
Riska novērtējums un korektīvie pasākumi	7
Prasībām neatbilstošo produktu riska līmenis	7
Korektīvie pasākumi	7
Secinājumi un ieteikumi	8
Secinājumi	8
Ieteikumi ieinteresētajām personām	9

II DAĻA

Kas ir CASP?	11
Izstrādājumu pārbaužu darba plāns	12
Izstrādājumu pārbaužu procesi un rīki	13

Saīsinājumu saraksts

CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
CEN	Eiropas Standartizācijas komiteja
JUST ĢD	Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
DIY	Dari pats
EK	Eiropas Komisija
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
EN	Eiropas standarts
ES	Eiropas Savienība
GPSR	Regula par ražojumu vispārēju drošumu ((ES) 2023/988)
SS	Sākuma sanāksme
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde
IP	Izstrādājumu pārbaude
TK	Tehniskā komiteja
RDD	Rotaļlietu drošuma direktīva (2009/48/EK)

Kopsavilkums

Mērķi

Saskaņotas rīcības produktu drošuma jomā (CASP) projekta galvenais mērķis ir aizsargāt Eiropas patērētāju veselību un drošību, atbalstot par tirgus uzraudzību atbildīgās ES/EBTA valstu iestādes (TUI), lai tās varētu

labāk saskaņot savas darbības. CASP projekta laikā TUI piedalās kopīgā konkrētu produktu paraugu ņemšanā, testēšanā un riska novērtēšanā.

Produktu tvērums

Staipīgās gļotas ir mīkstas, staipīgas un bieži vien krāsainas vielas, ar kurām spēlēties un mainīt to formu. Ja ar tām ap-

ietas maigi, tās ir mīkstas un līdzinās ūdenim, bet, saspiežot stiprāk, ir jūtama spēcīga pretestība.

Galvenie testēšanas kritēriji un rezultāti

Katrs no 180 paraugiem tika testēts saskaņā ar standartu **EN 71-3:2013 + A3:2018**, lai pārbaudītu katru no

19 standartā uzskaitīto materiālu, tostarp bora, migrācijas rādītājus.

47 (26 %) no 180 paraugiem neatbilda vismaz vienai no testēšanas plāna prasībām: 46 – prasībām attiecībā uz bora migrāciju un viens – prasībām attiecībā uz svina migrāciju. Brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes liecināja, ka 50 paraugi (27,5 %) neatbilst prasībām.

Secinājumi

Staipīgās gļotas atrodas TUI uzmanības centrā, jo tās galvenokārt izmanto neaizsargāti patērētāji – bērni. Testēšanas kampaņas rezultātā TUI iesniedza 24 Safety Gate paziņojumus¹ un lika ekonomikas dalībniekiem atsaukt neatbilstīgos produktus, izņemt tos no tirgus un pārtraukt

to tirdzniecību. Attiecībā uz paraugiem, kas neizturēja brīdinājumu pārbaudes, ekonomikas dalībnieki tika aicināti nodrošināt atbilstošu marķējumu un novērst administratīvās nepilnības.

Galvenie ieteikumi ieinteresētajām personām

Patērētājiem

- ▶ Staipīgajās gļotās ir atrastas nedrošas ķīmiskās vielas.
- ▶ Ne viss, kas ir modē, ir drošs.
- ▶ Gļotas smaržo lieliski, taču tās nav kārums, ko paņemt un apēst.
- ▶ Pasargājiet sevi, mazgājiet rokas.
- ▶ Pērciet staipīgās gļotas tikai no zīmoliem un pārdevējiem ar labu reputāciju.
- ▶ Informētība par produktu drošumu ir vislabākais aizsardzības veids.
- ▶ Pārbaudiet Safety Gate, lai uzzinātu, vai produkts, ko pērcat, nav atzīts par bīstamu.
- ▶ Par jebkādam ar produktu saistītām drošuma problēmām vai negadījumiem ziņojiet patērētāju tiesību aizsardzības iestādei portālā Consumer Safety Gateway.

Ieteikumi standartizācijas organizācijām

- ▶ Izstrādātā testēšanas ar stieni metode staipīgo gļotu gadījumā ir izrādījusies ļoti efektīvs līdzeklis produktu iedalīšanai kategorijās.
- ▶ Staipīgās gļotas uz plastmasas stieniņa un uz cilvēka ādas uzvedas atšķirīgi. Attiecībā uz standartu EN 71-3 apsveriet iespēju gļotu īpašību pārbaudīšanai izmantot materiālu, kas vairāk līdzinās cilvēka ādai.

Ekonomikas dalībniekiem

- ▶ Visiem ekonomikas dalībniekiem, darot rotaļlietas pieejamas ES tirgū, ir jāievēro rotaļlietu drošuma noteikumu juridiskās prasības.
- ▶ Apsverot iespēju mainīt piegādātāju, ņemiet vērā iespējamos riskus, kas saistīti ar ražošanas pārtrauktību un produktu piesārņojumu.
- ▶ Pārliecinieties, ka esat iepazinušies ar jaunajiem Regulas par ražojumu vispārēju drošumu (GPSR) 19. pantā noteiktajiem pienākumiem attiecībā uz produktu laišanu tirdzniecībā tiešsaistē vai izmantojot citus tālpārdošanas līdzekļus.

¹ Līdz 06.03.2025. (ieskaitot).

Darbības pārskats

Iesaistītās TUI

		Valsts	TUI
1.		Austrija	Federālā sociālo lietu, veselības, aprūpes un patērētāju aizsardzības ministrija
2.		Horvātija	Valsts inspekcija
3.		Čehija	Čehijas Tirdzniecības inspekcija ²
4.		Igaunija	Patērētāju aizsardzības un tehniskā regulējuma iestāde
5.		Francija	Konkurences politikas, patērētāju lietu un krāpšanas kontroles ģenerāldirektorāts
6.		Vācija	Tirgus uzraudzības kompetenču centrs – Tirdzniecības uzraudzības iestāde – Augšbavārijas valdība
7.			Saksijas federālās zemes direktorāts ²
8.		Ungārija	Tieslietu ministrija, Patērētāju aizsardzības un tirgus uzraudzības departaments ²
9.		Itālija	Milānas, Moncas, Briančas un Lodi tirdzniecības kamera
10.			Redžo di Kalabrijas provinces tirdzniecības kamera ²
11.			Turīnas Tirdzniecības kamera
12.			Venēcijas provinces Rovigo pilsētas tirdzniecības kamera ²
13.			Pistoijas un Prato Tirdzniecības kamera
14.		Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
15.		Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
16.		Malta	Maltas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
17.		Nīderlande	Nīderlandes Pārtikas nekaitīguma un patēriņa preču drošuma iestāde
18.		Slovākija	Slovākijas Tirdzniecības inspekcija
19.		Spānija	Ministerio de Industria, Comercio y Turismo ²

² TUI var piedalīties CASP projektā arī tikai testēšanas nolūkos. Tās piedalās testēšanas procesā, bet nav iesaistītas diskusijās un lēmumu pieņemšanā un nepiedalās darbības sanāksmēs.

Produktu tvērums

Staipīgās gļotas ražo, kombinējot polivinilspirta šķīdumus un borātu jonus. Staipīgās gļotas kļuva populāras bērnu vidū, jo īpaši ap 2016. gadu, pateicoties to taktilajai un sensorajai pievilcībai. Rezultātā CASP 2019 staipīgajām gļotām veltītajā projektā piedalījās 29 TUI, kopumā testējot 195 staipīgo gļotu paraugus. Laikā no 2019. gada septembra līdz 2024. gada martam tika iesniegti 156 Safety Gate paziņojumi par staipīgajām gļotām.

Staipīgo gļotu radītie drošības riski galvenokārt ir saistīti ar bora izdalīšanos, kas var ietekmēt bērnu auglību un reproduktīvo funkciju, traucējot gonādu darbību; tās var arī kairināt ādu vai elpošanas sistēmu. Papildu risku patērētājiem rada aizrīšanās un/vai norīšanas iespējamība.

1. tabula. Produktu tvērums

Produkts	Fotoattēls	Apraksts
Ietilpst tvērumā		Staipīgās gļotas un gļotām līdzīgi materiāli. Iepakojumi ar dažādu krāsu staipīgajām gļotām.
Neietilpst tvērumā		DIY komplekti. Smilšveida/pulverveida produkti.

Testēšanas kritēriji

Staipīgo gļotu testēšanas darbība ir pirmā atkārtotas testēšanas darbība, kas īstenota CASP projektu laikā. Izmantojot CASP 2019 staipīgajām gļotām veltītā projekta testēšanas plānu, atkārtotas testēšanas iniciatīvas ļauj atkārtot plaša mēroga tirgus uzraudzību attiecībā uz produktiem ar lielu neatbilstības gadījumu īpatsvaru, par kuriem iesniegti daudzi Safety Gate paziņojumi. Tas atvieglo dažādās CASP darbībās iegūto testēšanas rezultātu salīdzināšanu.

Staipīgās gļotas tika testētas saskaņā ar standartu EN 71-3:2013 + A3:2018, lai noskaidrotu to atbilstību attiecīgajām robežvērtībām, kas noteiktas I kategorijai (saus, trausls, pulverveida vai lokans rotaļlietas materiāls) un II kategorijai (šķidr vai lipīgs rotaļlietas materiāls). Galīgais testēšanas plāns ir aprakstīts tālāk redzamajā tabulā.

Papildus CASP 2019 staipīgajām gļotām veltītajam projektam:

- tika pārbaudīta visu 19 RDD un standartā EN 71-3 iekļauto metālu un pusmetālu elementu migrācija (ne tikai bora);
- laboratorija iedalīja produktus kategorijās saskaņā ar nesen publicēto tehnisko specifikāciju par staipīgo gļotu iedalīšanu kategorijās (PD CEN/TS 17973:2023).

2. tabula. 7. IP. Staipīgo gļotu galīgais testēšanas plāns

EN 71-3:2019 + A1:2021	Cits
<p>Elementu migrācija saskaņā ar standartu EN 71-3:2013 + A3:2018 (visi 19 materiāli).</p> <ul style="list-style-type: none"> Katra parauga testēšana saskaņā ar standartu EN 71-3:2013 + A3:2018. Atbilstības/neatbilstības tabulas (elementu migrācija) sagatavošana saskaņā ar tehniskās specifikācijas klasifikāciju (PD CEN/TS 17973:2023). 	<p>Katra parauga kategorijas (I vai II kategorija) noteikšana, izmantojot tehnisko specifikāciju (PD CEN/TS 17973:2023).</p>

Paraugu ņemšana un testēšana

Paraugu ņemšanas sadalījums

Paraugu ņemšanu veica TUI, pamatojoties uz sākuma sanāksmē saskaņoto paraugu ņemšanas sadalījumu, ar nelielām korekcijām, ņemot vērā produktu pieejamību tirgū. TUI savāca 184 paraugus gan tiešsaistē, gan no fiziskajiem veikaliem. No šiem 184 paraugiem 4 paraugi

netika testēti³. Trīs produkti neietilpa produktu tvērumā: divi DIY komplekti un viens III kategorijas produkts. Ceturtajai rotaļlietai gļotas atradās tās iekšpusē un nebija piekļūstamas.

7. IP paraugu ņemšanas laikā vairākas TUI savāca identiskus paraugus. Vienojoties ar laboratoriju un Eiropas Komisiju, tā vietā, lai izslēgtu produktus ar vienādu EAN kodu, tika panākta vienošanās, ka tie tiks pārbaudīti ar noteikumu, ka atšķiras gļotu krāsa un/vai partijas numurs.

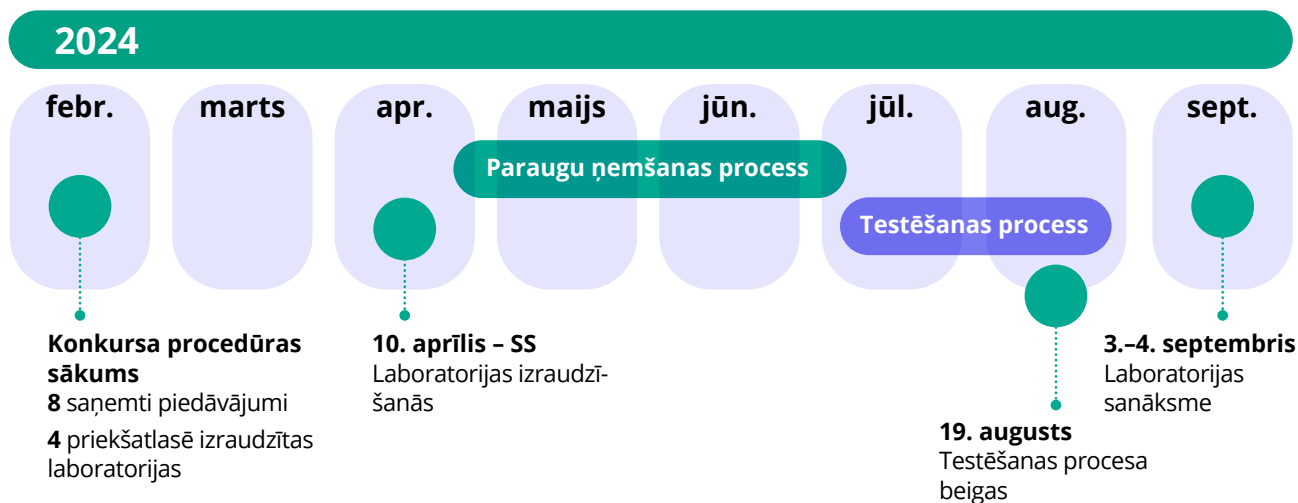
Testēšanas process

Testēšanas laboratorija šai darbībai tika izraudzīta konkursa procedūrā. Konkursa specifikācijas tika nosūtītas 42 ES/EBTA laboratorijām, kas izraudzītas saskaņā ar projekta komandas laboratoriju iesaistes stratēģiju. Katrai laboratorijai tika lūgts iesniegt piedāvājumu, kurā ietverta informācija par cenām, sertifikācijas apliecinājums, attiecīgo ekspertu pieredzes apraksts un testēšanas pārskatu veidnes. Astoņas laboratorijas piedāvājumus iesniedza pirms noteiktā termiņa beigām. Pamatojoties uz piedāvājuma pilnīgumu un konkurētspēju, priekšātlasē tika izraudzītas četras laboratorijas, kas tika uzaicinātas uz interviju.

Sākuma sanāksmes laikā TUI tika iesniegta salīdzinoša analīze par priekšātlasē izraudzīto piedāvājumu tehnisko kvalitāti un finanšu aspektiem. TUI izvēlējās laboratoriju, kura kopvērtējumā saņēma vislielāko punktu skaitu, pamatojoties uz piedāvājuma kvalitāti un piedāvāto cenu.

Pēc laboratorijas izraudzīšanās TUI bija divi mēneši laika, lai savāktu paraugus un nosūtītu tos uz laboratoriju.

1. attēls. Paraugu ņemšanas un testēšanas procesa laika grafiks

³ 7.IP_174, 7.IP_123, 7.IP_100 un 7.IP_111.

Testēšanas rezultāti

Pārskats par testēšanas rezultātiem un galvenie konstatējumi

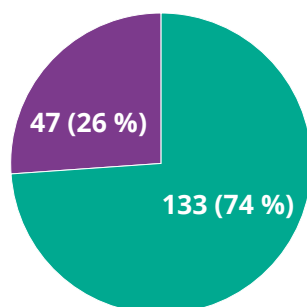
Kopumā 47 no 180 paraugiem neatbilda vienai no testēšanas plānā izklāstītajām prasībām. 46 no 47 paraugiem, kas neatbilda testēšanas prasībām, neizturēja bora migrācijas testu un viens neizturēja svina migrācijas testu.

TUI veica savas valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes. Prasībām neatbilda kopumā 50 no 180 paraugiem. Visbiežāk konstatētās neatbilstības bija šādas: brīdinājumi, marķējums un instrukcijas nav da-

lībvalsts oficiālajā valodā, brīdinājumi attiecībā uz vecumu bez norādes par konkrētu bīstamības veidu, kā arī instrukcijas un drošības informācija nav sniegta patērētājiem viegli saprotamā valodā.

Ņemot vērā gan laboratorijas veiktos ķīmiskos testus, gan TUI veiktās brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes, vismaz vienai no prasībām kopumā neatbilda 71 paraugs (39 %).

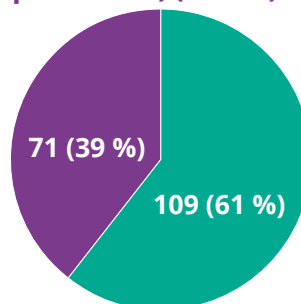
2. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti (ķīmiskie testi) (N=180)

Prasībām atbilstoši

Prasībām neatbilstoši

3. attēls. Vispārējie testēšanas rezultāti (ieskaitot brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes) (N=180)

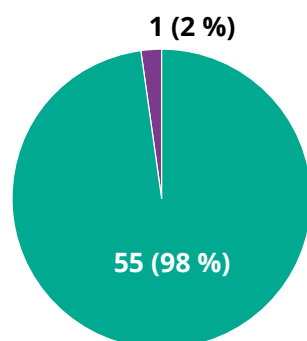
Rezultāti dalījumā pa kategorijām

56 no 180 testētajiem paraugiem tika klasificēti kā I kategorijas rotaļlietas, bet pārējie 124 – kā II kategorijas rotaļlietas⁴. Abu kategoriju neatbilstību rādītāji ievēroja-

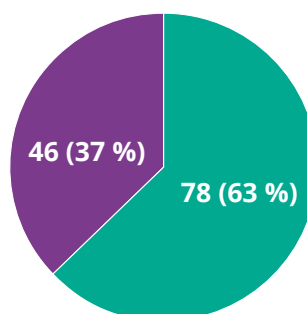
mi atšķīrās. Testus neizturēja tikai 1 (2 %) no atlasītajiem I kategorijas produktiem. Savukārt II kategorijā testus neizturēja 46 rotaļlietas (37 %).

4. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa kategorijām

I kategorija (n=56)

II kategorija (n=124)

⁴ PD CEN/TS 17973:2023 izmanto, lai noteiktu, kurā kategorijā ietilpst staipīgās gļotas. Rotaļlietas tiek iedalītas kategorijās, pamatojoties uz laiku, kas nepieciešams, lai testa stienis iespiestos staipīgajās gļotās: I kategorija – ja iespiešanās laiks ir ilgāks par 180 sekundēm; II kategorija – ja tas ir mazāks par 180 sekundēm.

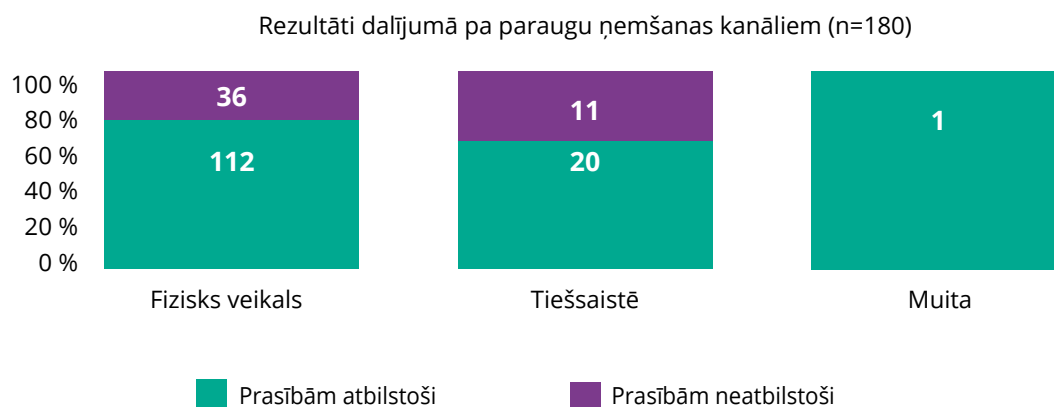
CASP 2019 laikā tika pārbaudīti 195 staipīgo gļotu paraugi. I kategorijā 10 (15 %) no 66 paraugiem neatbilda testēšanas plāna prasībām attiecībā uz bora migrāciju. II kategorijā migrācijas kritērijiem neatbilda 29 (22 %) no 129 paraugiem. Ņemot to vērā, kļūst skaidrs, ka I kategorijas staipīgo gļotu testēšanas rezultāti ir uzlabojušies, taču II kategorijas paraugu neatbilstību koeficients ir palielinājies.

Rezultāti dalījumā pa paraugu ņemšanas kanāliem

Kopumā 148 paraugi tika iegūti fiziskos veikalos, 31 paraugs tika iegādāts tiešsaistē un viens tika saņemts no muitas iestādēm. Testēšanas rezultāti atklāja, ka

11 (35 %) tiešsaistē iegādātie produkti un 36 (24 %) fiziskajos veikalos iegādātie paraugi neatbilst prasībām.

5. attēls. Testēšanas rezultāti dalījumā pa paraugu ņemšanas kanāliem

Secinājumi par testēšanas rezultātiem

Kīmiskie riski

Bažas rada tas, ka 46 (25,5 %) testētie paraugi neatbilda ķīmiskā drošuma prasībām attiecībā uz bora migrāciju – neatbilstību īpatsvars bija lielāks nekā CASP 2019 staipīgajām gļotām veltītajā projektā konstatētais īpatsvars 20 % apmērā. Attiecībā uz pārējiem 18 testētajiem metālu/pusmetālu elementiem jānorāda, ka tikai vienā paraugā bija

pārsniegtas svina robežvērtības, kas liecina, ka nopietnas bažas joprojām rada tieši bors. Ražotāji netīši vai arī apzināti izmanto lielāku bora daudzumu, lai panāktu vēlāmās viskoelastības īpašības, neraugoties uz to, ka noteikumi aizliedz šādu praksi.

Brīdinājumi, marķējums un instrukcijas

TUI veiktās attiecīgajā(-s) valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes parādīja, ka 50 paraugi (27,5 %) neatbilst prasībām. Šie elementi

ir būtisks informācijas avots vecākiem/aprūpētājiem par produktu un tā drošu lietošanu.

Riska novērtējums un korektīvie pasākumi

Prasībām neatbilstošo produktu riska līmenis

Vienotajā tirgū laistajām rotaļlietām ir jāatbilst Rotaļlietu drošuma direktīvā noteiktajām drošuma pamatprasībām. Rotaļlietas nedrīkst apdraudēt lietotāju vai trešo personu drošību vai veselību, ja tās lieto paredzētajā vai paredzamā veidā.

Ja tiek konstatēta aizliegtas ķīmiskās vielas klātbūtne vai tās koncentrācija pārsniedz Eiropas tiesību aktos noteiktās robežvērtības, atsevišķs riska novērtējums nav jāveic, jo riska līmeni automātiski var klasificēt kā nopietnu risku. Taču strīdīgos gadījumos, kad ķīmisko vielu migrācijas rādītāji ir tuvu noteiktajām robežvērtībām, pieļaujamajai mērījumu kļūdai⁵ var būt būtiska nozīme atbilstības klasificēšanā.

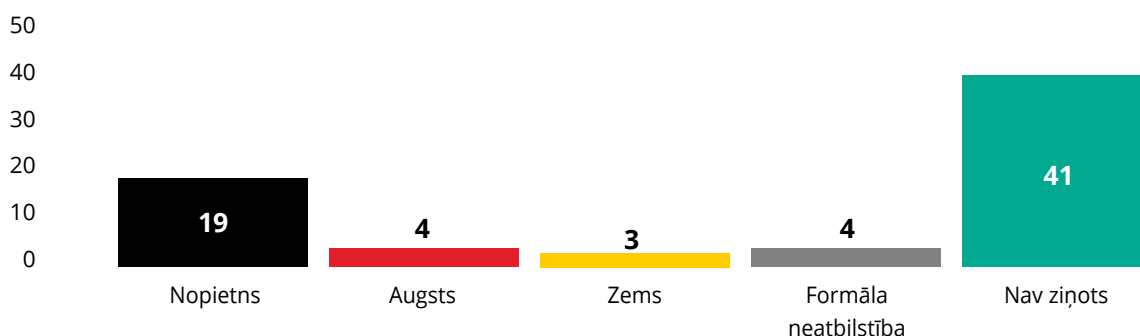
Dažu TUI izmantotā pieeja var atšķirties. Dažas TUI, ņemot vērā pieļaujamo mērījumu kļūdu, var noteikt, ka rezultāti ietilpst pieņemamajā diapazonā, un var neklasificēt šos paraugus kā prasībām neatbilstīgus.

Kopumā 71 paraugs (39 %) neatbilda visām prasībām (ķīmiskie testi un brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes). Kopumā 47 paraugi (26 %) neatbilda laboratorijas veikto ķīmisko testu prasībām. Pārējie 24 paraugi neatbilda oficiālajām prasībām (brīdinājumi, marķējums un instrukcijas)⁶.

- Pamatojoties uz bora migrācijas rādītājiem, 23 paraugi tika atzīti par tādiem, kas rada vai nu nopietnu risku (19), vai arī augstu risku (4). Trīs no 70 paraugiem, kas neatbilda prasībām, atbildīgās TUI atzina par tādiem, kas rada zemu risku (divi paraugi, kas neizturēja bora migrācijas testu, tika atzīti par tādiem, kas rada zemu risku, jo tajos bora migrācijas līmenis bija tuvu normai).

6. attēlā parādīts to paraugu riska līmenis, kuri neatbilda prasībām.

6. attēls. Paraugu riska līmeņi

Korektīvie pasākumi

Pamatojoties uz testu rezultātiem, TUI lēma, kādi korektīvie pasākumi jāveic attiecībā uz produktiem, kas neatbilst ES tiesību aktiem un/vai piemērojamajiem standartiem. 7. attēlā ir norādīti korektīvie pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem.

Turklāt, ja tiek konstatēts nopietns risks, saskaņā ar GPSR⁷ 26. pantu TUI ir juridisks pienākums iesniegt paziņojumu Safety Gate ātrās brīdināšanas sistēmā. Pamatojoties uz

GPSR un Regulu (ES) 2019/1020⁸, ir ieteicams iesniegt paziņojumus arī par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz produktiem, kuri rada mazāk nopietnu risku.

Pēc šīs testēšanas kampaņas rezultātā ierosināto pasākumu veikšanas par 24 produktiem tika iesniegti paziņojumi Safety Gate.

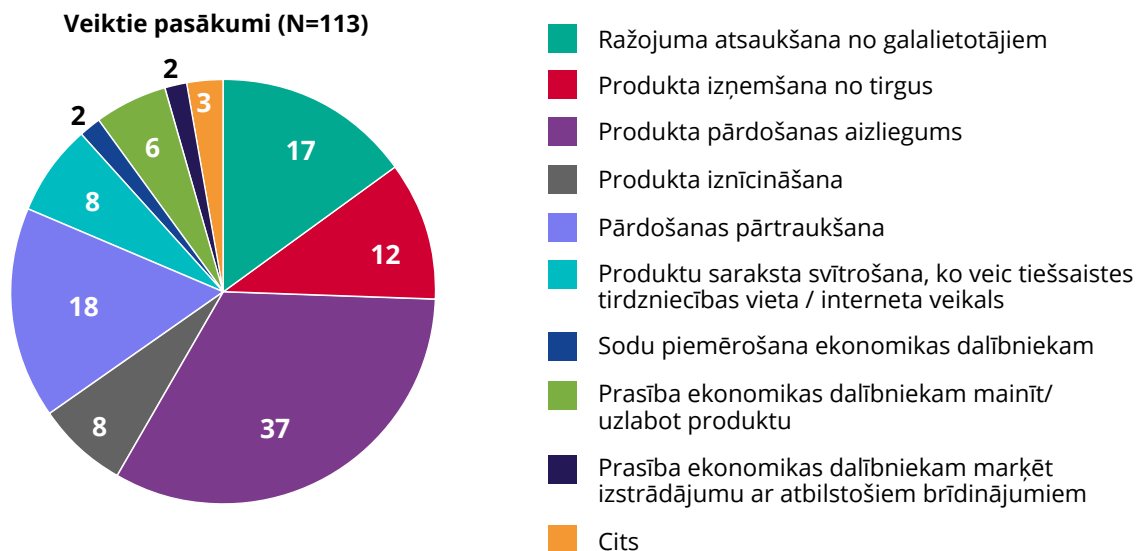
⁵ Pieļaujamā mērījumu kļūda ir šaubas par mērījuma rezultātu, ko var izraisīt tādi faktori kā instrumenta precizitāte, vides apstākļi un paraugu mainīgums. Strīdīgos gadījumos šī nenoteiktība var izraisīt atšķirīgu interpretāciju par to, vai paraugs atbilst normatīvajiem ierobežojumiem.

⁶ Ražojumi, kas atbilst testēšanas prasībām, bet neatbilst brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes prasībām, ir uzskaitīti sadaļā "Formāla neatbilstība".

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/988 (2023. gada 10. maijs) par ražojumu vispārēju drošumu.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību.

7. attēls. Pasākumi, kas veikti attiecībā uz prasībām neatbilstošajiem izstrādājumiem

Secinājumi un ieteikumi

Secinājumi

Rotaļlietas ir izstrādājumu kategorija, kurai TUI ik gadu velta ievērojamus resursus un pūles, ņemot vērā to lietotāju (bērnu) neaizsargātību. Ņemot vērā šo produktu popularitāti, TUI testēja staipīgās gļotas CASP 2019 un CASP 2024 projektā. 2024. gada atkārtotās testēšanas kampaņā atklājās, ka 25,5 % no 180 testētajiem paraugiem neatbilst testēšanas prasībām, jo bora migrācija pārsniedz tiesību aktos un standartos noteiktās robežvērtības.

Turklāt TUI veiktās attiecīgajā(-s) valsts valodā(-s) sniegto brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaudes parādīja, ka 27,5 % paraugu neatbilst prasībām. Tās ir svarīga

rotaļlietu riska profila daļa, jo sniedz vecākiem/aprūpētājiem būtisku informāciju par produkta pareizu lietošanu un piemērotību bērna vecumam.

TUI iesniedza 24 Safety Gate paziņojumus un lika ekonomikas dalībniekiem atsaukt produktus no patērētājiem, izņemt tos no tirgus un pārtraukt to turpmāku tirdzniecību. Attiecībā uz paraugiem, kuri neatbilda brīdinājumu, marķējuma un instrukciju pārbaude prasībām, jānorāda, ka TUI galvenokārt aicināja ekonomikas dalībniekus marķēt izstrādājumus ar atbilstošiem brīdinājumiem un novērst administratīvās neatbilstības.

Ieteikumi ieinteresētajām personām

Turpmāk sniegtie ieteikumi ir balstīti uz testēšanas procesa rezultātiem un projekta laikā notikušajām diskusijām starp TUI.

Patērētājiem

- ▶ Staipīgajās gļotās ir atrastas nedrošas ķīmiskās vielas. Pārbaudiet [Safety Gate](#) – ES ātrās brīdināšanas sistēmu bīstamu nepārtikas preču jomā –, lai uzzinātu, vai tajā ir iesniegti paziņojumi par staipīgajām gļotām, kuras vēlaties iegādāties.
- ▶ Ne viss, kas ir modē, ir drošs. Pirms iegādāties staipīgās gļotas savam bērnam, veiciet izpēti par to drošumu.
- ▶ Gļotas smaržo lieliski, taču tās nav kārums, ko paņemt un apēst.
- ▶ Pasargājiet sevi, mazgājiet rokas.
- ▶ Pērciet staipīgās gļotas tikai no zīmoliem un pārdevējiem ar labu reputāciju.
- ▶ Informētība par produktu drošumu ir vislabākais aizsardzības veids.
- ▶ Pārbaudiet [Safety Gate](#), lai uzzinātu, vai produkts, ko pērkat, nav atzīts par bīstamu.
- ▶ Par jebkādam ar produktu saistītām drošuma problēmām vai negadījumiem ziņojiet patērētāju tiesību aizsardzības iestādei portālā [Consumer Safety Gateway](#).

Ekonomikas dalībniekiem

- ▶ Visiem ekonomikas dalībniekiem, darot rotaļlietas pieejamas ES tirgū, ir jāievēro rotaļlietu drošuma noteikumu juridiskās prasības.
- ▶ Apsverot iespēju mainīt piegādātāju, ņemiet vērā iespējamos riskus, kas saistīti ar ražošanas pārtraukību un produktu piesārņojumu.
- ▶ Pārliecinieties, ka esat iepazinušies ar jaunajiem Regulas par ražojumu vispārēju drošumu (GPSR) 19. pantā noteiktajiem pienākumiem attiecībā uz produktu laišanu tirgū tiešsaistē vai izmantojot citus tālpārdošanas līdzekļus.

Standartizācijas organizācijām

- ▶ Izstrādātā testēšanas ar stieni metode staipīgo gļotu gadījumā ir izrādījies ļoti efektīvs līdzeklis produktu iedalīšanai kategorijās.
- ▶ Staipīgās gļotas uz plastmasas stieniša un uz cilvēka ādas uzvedas atšķirīgi. Attiecībā uz standartu EN 71-3 apsveriet iespēju staipīgo gļotu uzvedības testēšanai izmantot materiālu, kas vairāk līdzinās cilvēka ādai.

Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj Eiropas Savienības / Eiropas brīvās tirdzniecības nolīguma

valstu tirgus uzraudzības iestādēm cieši sadarboties, lai nodrošinātu vienotajā tirgū laisto produktu drošumu.

CASP 2024 ietver septiņas Izstrādājumu pārbaudes un divas Horizontālās darbības

Izstrādājumu pārbaudžu dalībnieki testē kopīgi atlasītus produktus, kuru paraugi savākti attiecīgajos valstu tirgos. Produktus testē akreditētās laboratorijās ES/EBTA valstīs atbilstoši kopīgi saskaņotiem testēšanas kritērijiem.

CASP 2024 ietver arī vienu atkārtotas testēšanas darbību. Izmantojot to pašu testēšanas plānu, kas attiecībā uz kon-

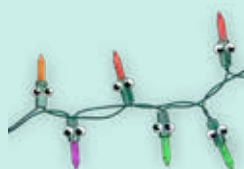
krēto produktu kategoriju tika izmantots iepriekšējās testēšanas kampaņas laikā, atkārtotas testēšanas iniciatīva ietver atkārtotas plaša mēroga tirgus uzraudzības darbības attiecībā uz šo produktu kategoriju, lai noskaidrotu, kāds ir atbilstības līmenis pēc noteikta laika.

1. IP
Māneklīši zīdaiņiem

2. IP
Augstie bērnu krēsliņi

3. IP
Spuldzišu virtenes

4. IP
Mini elektriskie sildītāji

5. IP
Vienreizlietojamās elektroniskās cigaretes

6. IP
Bērnu divriteņi

7. IP
Staipīgās gļotas – rotaļlietas (atkārtota testēšana)

Horizontālās darbības nodrošina forumu zināšanu apmaiņai tirgus uzraudzības iestāžu starpā. Attiecīgo jomu tehnisko ekspertu vadībā dalībnieki izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

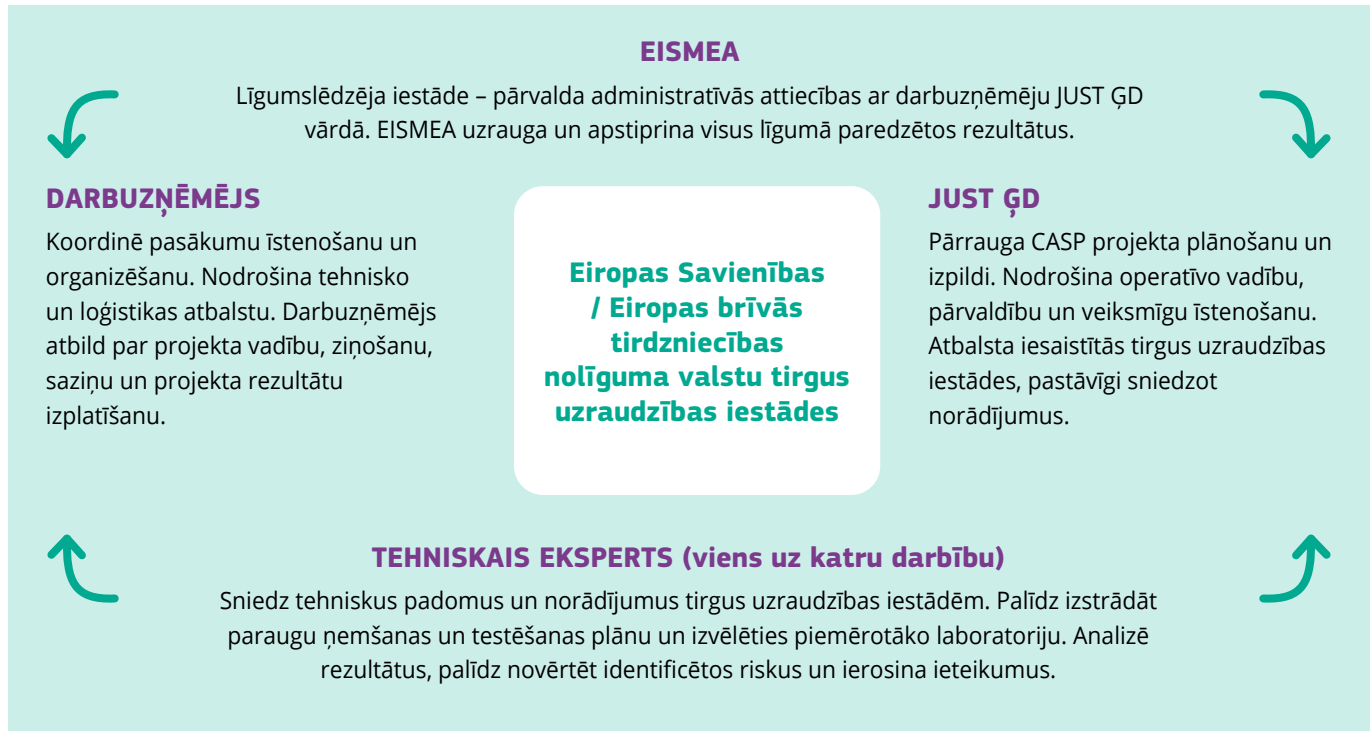

1. HD
Standartizācija – standartu izmantošana pēc analogijas

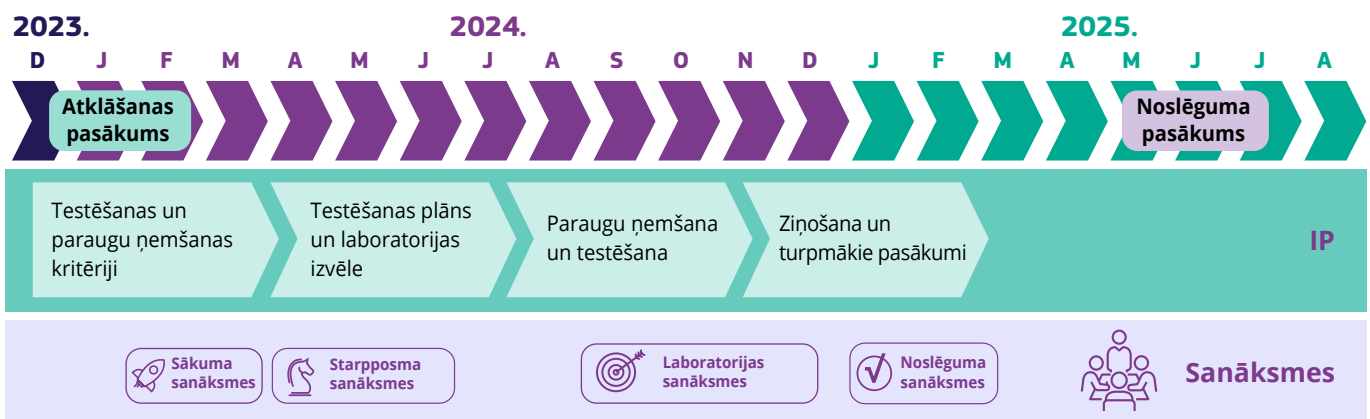

2. HD
Sākuma komplekts jaunpienācējiem

Uzdevumi un pienākumi

Izstrādājumu pārbažu darba plāns

Uzsākšana	Paraugu ņemšana un testēšana	Ziņošana	Ārējā komunikācija
<ul style="list-style-type: none"> Dokumentu izpēte Intervijas izpētes jomās Testēšanas un paraugu ņemšanas plāna projekts Laboratoriju apzināšana 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratoriju konkursa procedūra Laboratorijas izvēle un līguma slēgšana Paraugu ņemšana un transportēšana Testēšanas process un testēšanas ziņojumi 	<ul style="list-style-type: none"> Risku novērtēšana TUI pieņemto pasākumu saskaņošana Gala ziņojuma sagatavošana Paraugu likvidēšana vai atgriešana TUI 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikācijas instrumentu kopuma izstrāde Komunikācijas vēstījumu izstrāde Komunikācijas kampaņas uzsākšana Ietekmes novērtējums

**Komunikācija
un izplatīšana**

Izstrādājumu pārbaūu procesi un rīki

0 Process pirms CASP

JUST ĢD kopā ar tirgus uzraudzības iestādēm veic prioritāšu noteikšanu, lai atlasītu produktu kategorijas katram CASP projektam. Atlases process aptver gan jaunu, gan CASP projekta ietvaros iepriekš testētu produktu kategorijas.

1 Testēšanas un paraugu ņemšanas plānu apstiprināšana

Tehniskie speciālisti sagatavo plānu projektus, pamatojoties uz uzraudzības iestāžu noteiktajām prioritātēm un galvenajiem konstatētajiem produktu radītajiem apdraudējumiem. Projektus prezentē sākuma sanāksmēs, pēc tam precizē, un tad dalībnieki tos apstiprina.

2 Laboratorijas izvēle

Līgumslēdzēja komanda apzina testēšanas laboratorijas un sazinās ar tām, lai saņemtu sākotnējos cenu piedāvājumus un citu attiecīgu informāciju. Pēc sākuma sanāksmes tiek uzsākta konkurss procedūra, un tiek izvērtēti un salīdzināti piedāvājumi. Starpposma sanāksmēs tirgus uzraudzības iestādes izvēlas vienu laboratoriju katrai pārbaudei.

3 Paraugu vākšana un transportēšana

Tirgus uzraudzības iestādes vāc paraugus no savu valstu tirgus, veic sākotnējās pārbaudes un nosūta tos uz izvēlēto testēšanas laboratoriju.

4 Testēšana un testēšanas ziņojumu iesniegšana

Laboratorija testē paraugus saskaņā ar kopīgi saskaņoto testēšanas plānu. Tirgus uzraudzības iestādes pārbauda un apstiprina testēšanas ziņojumus.

5 Risku novērtēšana

Tehniskais eksperts un tirgus uzraudzības iestādes veic risku novērtējumu visiem paraugiem, kuri neatbilst testēšanas prasībām.

6 Tirgus uzraudzības iestāžu pieņemtie pasākumi

Tirgus uzraudzības iestādes veic korektīvus pasākumus attiecībā uz produktiem, kuri neatbilst prasībām, un iesniedz brīdinājumus Safety Gate.

7 Ārējā komunikācija

Ārējās komunikācijas kampaņa tiek uzsākta pēc visu testēšanas rezultātu apstiprināšanas. To īsteno ar mediju starpniecību un influenceru piesaistīšanas pasākumiem, ko papildina ieinteresēto personu veiktās izplatīšanas darbības.

Ārējā komunikācija

Komunikācijas rīki

- ▶ **Gala ziņojumi** par katru darbību un par visu CASP 2024 projektu;
- ▶ **Faktu lapas;**
- ▶ **#ProductGo spēle un ar to saistītie resursi;**
- ▶ **Informatīvu materiālu kopums presei un sociālo mediju resursi.**

Kanāli

Komunikācijas materiālus izplata:

- ▶ ec.europa.eu vietnēs ([Safety Gate](#), [CASP](#) tīmekļvietnē, [EISMEA tīmekļvietnes jaunumu sadaļā](#));
- ▶ JUST ĢD un EISMEA sociālo mediju profilos;
- ▶ tirgus uzraudzības iestāžu komunikācijas kanālos;
- ▶ ar izvēlēto partnerinfluenceru starpniecību;
- ▶ sadarbībā ar izvēlētajiem medijiem.

EIROPAS KOMISIJA

Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts

Patērētāju direktorāts

B4 nodaļa. Produktu drošums un ātrās brīdināšanas sistēma

E-pasts: JUST-B4@ec.europa.eu

Eiropas Komisija nav atbildīga par jebkādam sekām, kas izriet no šīs publikācijas atkārtotas izmantošanas.

© Eiropas Savienība, 2025.

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Ja nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantojot atļauts ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Lai varētu izmantot vai reproducēt elementus, uz kuriem Eiropas Savienībai nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama tīmekļa vietnē Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lv**Eiropas Savienības
Publikāciju birojs**

Luksemburga, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025.

ISBN 978-92-68-26584-0
doi:10.2838/2821988